KOMISIJAS LĒMUMS (ES) 2017/652

(2017. gada 29. marts)

par ierosināto pilsoņu iniciatīvu *"Minority SafePack – one million signatures for diversity in Europe"*

(izziņots ar dokumenta numuru C(2017) 2200)

(Autentisks ir tikai teksts angļu valodā)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 16. februāra Regulu (ES) Nr. 211/2011 par pilsoņu iniciatīvu ([1]) un jo īpaši tās 4. pantu,

tā kā:

(1) Ar Komisijas 2013. gada 13. septembra Lēmumu C(2013)5969 tika noraidīta ierosinātās pilsoņu iniciatīvas "*Minority SafePack – one million signatures for diversity in Europe*" reģistrācija. Eiropas Savienības Vispārējā tiesa ar 2017. gada 3. februāra spriedumu (lieta T-646/13) atcēla šo lēmumu, pamatojoties uz to, ka Komisija nav izpildījusi savu pienākumu pamatot savu lēmumu, jo tā nav precizējusi, kuri no ierosinātās EPI pielikumā minētajiem pasākumiem neietilpst tās kompetencē, un nav norādījusi šā secinājuma iemeslus. Lai veiktu vajadzīgos pasākumus Vispārējās tiesas sprieduma izpildei, ir jāpieņem jauns Komisijas lēmums par pieprasījumu reģistrēt ierosināto pilsoņu iniciatīvu.

(2) Ierosinātās pilsoņu iniciatīvas "*Minority SafePack – one million signatures for diversity in Europe*" priekšmets ir formulēts šādi: "Mēs aicinām ES uzlabot nacionālām un lingvistiskām minoritātēm piederošo personu aizsardzību un stiprināt kultūru un valodu daudzveidību Savienībā".

(3) Ierosinātās pilsoņu iniciatīvas mērķi ir šādi: "Mēs aicinām ES pieņemt virkni tiesību aktu, lai uzlabotu nacionālām un lingvistiskām minoritātēm piederošo personu aizsardzību un stiprināt kultūru un valodu daudzveidību Savienībā. Šiem aktiem jāietver pasākumi saistībā ar reģionālām un minoritāšu valodām, izglītību un kultūru, reģionālo politiku, līdzdalību, vienlīdzību, audiovizuālo un citu mediju saturu, kā arī reģionālo iestāžu sniegtu valsts atbalstu".

(4) Ierosinātās pilsoņu iniciatīvas pielikumā ir konkrēti minēti 11 Savienības tiesību akti, attiecībā uz kuriem Komisijai saskaņā ar ierosināto pilsoņu iniciatīvu būtu jāiesniedz priekšlikumi, proti, šādi:

a) Padomes ieteikums "par kultūru un valodu daudzveidības aizsargāšanu un veicināšanu Savienībā", pamatojoties uz LESD 167. panta 5. punkta otro ievilkumu un 165. panta 4. punkta otro ievilkumu;

b) Eiropas Parlamenta un Padomes lēmums vai regula, pamatojoties uz LESD 167. panta 5. punkta pirmo ievilkumu un 165. panta 4. punkta pirmo ievilkumu, ar mērķi pielāgot "finansējuma programmas, lai sekmētu pieeju mazām reģionālām un minoritāšu valodām";

c) Eiropas Parlamenta un Padomes lēmums vai regula, pamatojoties uz LESD 167. panta 5. punkta pirmo ievilkumu un 165. panta 4. punkta pirmo ievilkumu, ar mērķi radīt lingvistiskās daudzveidības centru, kas stiprinātu reģionālo un minoritāšu valodu nozīmīguma apzināšanos un sekmētu daudzveidību visos līmeņos un kuru galvenokārt finansētu Eiropas Savienība;

d) Eiropas Parlamenta un Padomes regula, pamatojoties uz LESD 177. un 178. pantu, ar mērķi pielāgot kopējos noteikumus par Savienības reģionālajiem fondiem tā, lai nacionālo minoritāšu aizsardzība un kultūru un valodu daudzveidības sekmēšana tur būtu iekļautas kā tematiskie mērķi;

([1]) OV L 65, 11.3.2011., 1. lpp.

e) Eiropas Parlamenta un Padomes regula, pamatojoties uz LESD 173. panta 3. punktu un 182. panta 1. punktu, ar mērķi grozīt regulējumu saistībā ar programmu "Apvārsnis 2020", lai uzlabotu pētniecisko darbību par pievienoto vērtību, ko nacionālās minoritātes un kultūru un valodu daudzveidība var sniegt ES reģionu sociālajā un ekonomiskajā attīstībā;

f) Padomes direktīva, regula vai lēmums, pamatojoties uz LESD 20. panta 2. punktu un 25. pantu, lai Eiropas Savienībā stiprinātu nacionālām minoritātēm piederošo pilsoņu vietu, ar mērķi raudzīties, lai viņu pamatotās bažas tiktu ņemtas vērā, ievēlot Eiropas Parlamenta deputātus;

g) efektīvi pasākumi cīņai ar diskrimināciju un vienlīdzīgas attieksmes veicināšanai, tostarp attiecībā uz nacionālajām minoritātēm, it īpaši, pārstrādājot pastāvošās Padomes direktīvas par vienlīdzīgu attieksmi, pamatojoties uz LESD 19. panta 1. punktu;

h) ES tiesību aktu grozījumi, lai nodrošinātu kvazivienlīdzīgu attieksmi pret bezvalstniekiem un Savienības pilsoņiem, pamatojoties uz LESD 79. panta 2. punktu;

i) Eiropas Parlamenta un Padomes regula, pamatojoties uz LESD 118. pantu, lai ieviestu vienotas autortiesības, kas ļautu visu ES autortiesību jomā uzskatīt par iekšējo tirgu;

j) grozījumi Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2010/13/ES ([1]), lai nodrošinātu brīvu pakalpojumu sniegšanu un audiovizuālā satura uztveršanu reģionos, kuros dzīvo nacionālās minoritātes, pamatojoties uz LESD 53. panta 1. punktu un 63. pantu;

k) Padomes regula vai lēmums attiecībā uz grupu atbrīvojumu projektiem, ar kuriem tiek atbalstītas nacionālās minoritātes un sekmēta to kultūra, pamatojoties uz LESD 109. pantu, 108. panta 4. punktu vai 107. panta 3.punkta e) apakšpunktu.

(5) Savienības tiesību aktus Līgumu īstenošanas nolūkā var pieņemt

— tādās jomās kā zināšanu par Eiropas tautu kultūru un vēsturi uzlabošana un popularizēšana; Eiropas nozīmes kultūras mantojuma glabāšana un sargāšana; nekomerciāli kultūras sakari; jaunrade mākslā un literatūrā, arī audiovizuālā jomā,

— tādās jomās kā Eiropas dimensijas attīstīšana izglītībā, tostarp ar dalībvalstu valodu mācīšanu un popularizēšanu,

— nosakot Struktūrfondu uzdevumus, prioritāros mērķus un organizāciju, ja finansējamie pasākumi ļauj stiprināt ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju,

— attiecībā uz īpašiem pasākumiem dalībvalstīs veikto darbību atbalstam, lai sasniegtu mērķi paātrināt rūpniecības pielāgošanos strukturālām pārmaiņām, veicināt tādas vides veidošanu, kas ir labvēlīga iniciatīvai un uzņēmumu, jo īpaši mazo un vidējo uzņēmumu, attīstībai visā Savienībā, veicināt tādas vides veidošanu, kas labvēlīga uzņēmumu sadarbībai, veicināt inovāciju, pētniecības un tehnoloģijas attīstības politikas radītā rūpniecības potenciāla labāku izmantojumu,

— pētniecības un tehnoloģiju attīstības jomā kā daudzgadu pamatprogramma, ar ko nosaka zinātniskus un tehnoloģiskus mērķus, kas jāsasniedz ar Savienības darbībām, un attiecīgās prioritātes, norādot šo darbību pamatvirzienus, maksimālo kopējo summu un sīki izstrādātus noteikumus par Savienības finansiālo ieguldījumu pamatprogrammā, kā arī summas sadalījumu katram no paredzētajiem pasākumiem,

— to trešo valstu pilsoņu tiesību jomā, kuri likumīgi uzturas dalībvalstī, ietverot nosacījumus, kas attiecas uz pārvietošanās un uzturēšanās brīvību citās ES dalībvalstīs,

([1]) Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 10. marta Direktīva 2010/13/ES par to, lai koordinētu dažus dalībvalstu normatīvajos un administratīvajos aktos paredzētus noteikumus par audiovizuālo mediju pakalpojumu sniegšanu (Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīva) (OV L 95, 15.4.2010., 1. lpp.).

— lai ieviestu Eiropas intelektuālā īpašuma tiesības apliecinošus dokumentus, kuri nodrošinātu vienotu intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzību visā Savienībā, un centralizētas atļauju piešķiršanas, koordinācijas un uzraudzības kārtības izveidei visā Savienībā,

— normatīvo un administratīvo aktu noteikumu koordinācijai dalībvalstīs saistībā ar darbību sākšanu un izvēršanu kā pašnodarbinātām personām,

— lai noteiktu valstu piešķirtā atbalsta kategorijas, kas ir atbrīvotas no LESD 108. panta 2. punktā paredzētās procedūras.

(6) Šo iemeslu dēļ ierosinātā pilsoņu iniciatīva, ciktāl tās mērķis Līgumu īstenošanas nolūkā ir Komisijas priekšlikumi Savienības tiesību aktiem, kā minēts 4. apsvēruma a)–e) punktā un h)–k) punktā, saskaņā ar regulas 4. panta 2. punkta b) apakšpunktu nav acīmredzami ārpus Komisijas pilnvarām Līgumu īstenošanas nolūkā iesniegt Savienības tiesību akta priekšlikumu.

(7) Līgumu īstenošanas nolūkā nevar pieņemt Savienības tiesību aktu, lai Eiropas Savienībā stiprinātu nacionālām minoritātēm piederošo pilsoņu vietu, ar mērķi raudzīties, lai viņu pamatotās bažas tiktu ņemtas vērā, ievēlot Eiropas Parlamenta deputātus. LESD 20. panta 2. punktā ir noteiktas Savienības pilsoņu tiesības. Šīs tiesības ietver tiesības balsot un tiesības kandidēt Eiropas Parlamenta vēlēšanās dzīvesvietas dalībvalstī ar tādiem pašiem nosacījumiem kā attiecīgās valsts pilsoņiem. LESD 25. pantā ir noteikts, ka, pamatojoties uz Komisijas ziņojumu, Padome saskaņā ar īpašu likumdošanas procedūru, saņēmusi Eiropas Parlamenta piekrišanu, ar vienprātīgu lēmumu var pieņemt noteikumus, kas nostiprina vai paplašina šā Līguma 20. panta 2. punktā minētās tiesības. Tomēr ar šādiem noteikumiem nostiprinātām vai paplašinātām tiesībām jābūt vērstām pret citām dalībvalstīm, kas nav dalībvalsts, kuras valstspiederīgais ir attiecīgais Savienības pilsonis, vai pret Savienības iestādēm. Savukārt tiesību akts, kas paredzēts ierosinātajā pilsoņu iniciatīvā "*Minority SafePack – one million signatures for diversity in Europe*" neietver šādas pazīmes. Attiecīgi tas radītu arī tiesības, kas īstenojamas pret dalībvalsti, kuras valstspiederīgais ir attiecīgais Savienības pilsonis. Tādējādi LESD 25. pants un 20. panta 2. punkts nevar būt juridiskais pamats, lai Līgumu īstenošanas nolūkā pieņemtu Savienības tiesību aktu, "lai stiprinātu nacionālām minoritātēm piederošo pilsoņu vietu, ar mērķi raudzīties, lai viņu pamatotās bažas tiktu ņemtas vērā, ievēlot Eiropas Parlamenta deputātus." Tā kā tiesību akts, kas paredzēts ierosinātajā pilsoņu iniciatīvā "*Minority SafePack – one million signatures for diversity in Europe*" būtībā attiektos uz noteikumiem, kas vajadzīgi Eiropas Parlamenta deputātu ievēlēšanai tiešās vispārējās vēlēšanās, šai iestādei būtu saskaņā ar LESD 223. pantu jāsagatavo priekšlikums par šo noteikumu noteikšanu saskaņā ar vienotu procedūru visās dalībvalstīs vai saskaņā ar visām dalībvalstīm kopīgiem principiem. Tāpēc Komisija saskaņā ar Līgumiem nav pilnvarota iesniegt šāda tiesību akta priekšlikumu.

(8) Līgumu īstenošanas nolūkā nevar pieņemt arī tiesību aktu par efektīviem pasākumiem cīņai ar diskrimināciju un vienlīdzīgas attieksmes veicināšanai, tostarp attiecībā uz nacionālajām minoritātēm, it īpaši, pārstrādājot pastāvošās Padomes direktīvas par vienlīdzīgu attieksmi. Lai arī neatkarīgi no darbības jomas Savienības iestādēm ir jāievēro "kultūru un valodu daudzveidība" saskaņā ar LES 3. panta 3. punktu un jāizvairās no diskriminācijas "piederības nacionālai minoritātei" dēļ saskaņā ar Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 21. panta 1. punktu, neviens no šiem noteikumiem nav juridiskais pamats iestāžu veiktiem pasākumiem. LESD 19. pantā ir noteikts, ka, neskarot pārējos Līgumu noteikumus un nepārsniedzot pilnvaras, ko Savienībai piešķir Līgumi, Padome saskaņā ar īpašu likumdošanas procedūru, saņēmusi Eiropas Parlamenta piekrišanu, ar vienprātīgu lēmumu var paredzēt attiecīgus pasākumus, lai cīnītos pret diskrimināciju dzimuma, rases vai etniskās izcelsmes, reliģijas vai pārliecības, invaliditātes, vecuma vai dzimumorientācijas dēļ. Tomēr šajā izsmeļošajā sarakstā, kurā uzskaitīti diskriminācijas iemesli, nav ietverta piederība nacionālai minoritātei. Tāpēc LESD 19. pants nevar būt juridiskais pamats, lai Līgumu īstenošanas nolūkā pieņemtu Savienības tiesību aktu par "efektīviem pasākumiem cīņai ar diskrimināciju un vienlīdzīgas attieksmes veicināšanai, tostarp attiecībā uz nacionālajām minoritātēm".

(9) Šo iemeslu dēļ ierosināta pilsoņu iniciatīva, ciktāl tās mērķis Līgumu īstenošanas nolūkā ir izstrādāt Komisijas priekšlikumus Savienības tiesību aktiem, kā minēts 4. apsvēruma f) un g) punktā, saskaņā ar regulas 4. panta 2. punkta b) apakšpunktu acīmredzami ir ārpus Komisijas pilnvarām Līgumu īstenošanas nolūkā iesniegt tiesību akta priekšlikumu.

(10) Līgums par Eiropas Savienību (LES) nostiprina Savienības pilsonību un turpina nostiprināt Savienības demokrātisko darbību, cita starpā nosakot, ka katram pilsonim ir tiesības piedalīties Savienības demokrātiskajā dzīvē, izmantojot Eiropas pilsoņu iniciatīvu.

(11) Tādēļ procedūrām un noteikumiem, kas nepieciešami pilsoņu iniciatīvai, vajadzētu būt skaidriem, vienkāršiem, viegli īstenojamiem un samērojamiem ar pilsoņu iniciatīvas būtību, lai veicinātu pilsoņu līdzdalību un padarītu Savienību viņiem pieejamāku.

(12) Tāpēc ierosinātā pilsoņu iniciatīva "*Minority SafePack – one million signatures for diversity in Europe*" būtu jāreģistrē. Par ierosināto pilsoņu iniciatīvu, ciktāl tās mērķis Līgumu īstenošanas nolūkā ir izstrādāt Komisijas priekšlikumus Savienības tiesību aktiem, kā minēts 4. apsvēruma a)–e) punktā un h)–k) punktā, būtu jāvāc paziņojumi par atbalstu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

1. Ar šo reģistrē ierosināto pilsoņu iniciatīvu "*Minority SafePack – one million signatures for diversity in Europe*".

2. Attiecībā uz minēto ierosināto pilsoņu iniciatīvu var vākt paziņojumus par atbalstu, pamatojoties uz tādu izpratni, ka iniciatīvas mērķis ir izstrādāt Komisijas priekšlikumus

— Padomes ieteikumam "par kultūru un valodu daudzveidības aizsargāšanu un veicināšanu Savienībā",

— Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumam vai regulai ar mērķi pielāgot "finansējuma programmas, lai sekmētu pieeju mazām reģionālām un minoritāšu valodām",

— Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumam vai regulai ar mērķi radīt lingvistiskās daudzveidības centru, kas stiprinātu reģionālo un minoritāšu valodu nozīmīguma apzināšanos un sekmētu daudzveidību visos līmeņos un kuru galvenokārt finansētu Eiropas Savienība,

— regulai, ar ko pielāgo vispārīgos noteikumus, kas piemērojami, nosakot Struktūrfondu uzdevumus, prioritāros mērķus un organizāciju, lai ņemtu vērā nacionālo minoritāšu aizsardzību un kultūru un valodu sekmēšanu, ar noteikumu, ka finansējamie pasākumi ļauj stiprināt Savienības ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju,

— Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, kuras mērķis ir grozīt regulējumu saistībā ar programmu "Apvārsnis 2020", lai uzlabotu pētniecisko darbību par pievienoto vērtību, ko nacionālās minoritātes un kultūru un valodu daudzveidība var sniegt ES reģionu sociālajā un ekonomiskajā attīstībā,

— ES tiesību aktu grozījumiem, lai nodrošinātu kvazivienlīdzīgu attieksmi pret bezvalstniekiem un Savienības pilsoņiem,

— Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, lai ieviestu vienotas autortiesības, kas ļautu visu ES autortiesību jomā uzskatīt par iekšējo tirgu,

— grozījumiem Direktīvā 2010/13/ES, lai nodrošinātu brīvu pakalpojumu sniegšanu un audiovizuālā satura uztveršanu reģionos, kuros dzīvo nacionālās minoritātes,

— Padomes regulai vai lēmumam attiecībā uz grupu atbrīvojumu no LESD 108. panta 2. punktā paredzētās procedūras projektiem, ar kuriem tiek atbalstītas nacionālās minoritātes un sekmēta to kultūra.

2. pants

Šis lēmums stājas spēkā 2017. gada 3. aprīlī.

3. pants

Šis lēmums ir adresēts ierosinātās pilsoņu iniciatīvas "*Minority SafePack – one million signatures for diversity in Europe*" organizētājiem (pilsoņu komitejas locekļiem), kurus kontaktpersonu statusā pārstāv *Hans Heinrich HANSEN* un *Hunor KELEMEN*.

Briselē, 2017. gada 29. martā

Komisijas vārdā –
priekšsēdētāja pirmais vietnieks
Frans TIMMERMANS